

**Μητροπολίτου
Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΘΕΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1987

Ὁμιλία στήν γενική σύναξη τῶν νέων (τριετία 1987-1989) Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτρόπων ὅλων τῶν Ἐνοριῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἡ σύναξη πραγματοποιήθηκε, κατόπιν σεπτῆς ἐντολῆς τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, στόν Ἱ. Ν. Ἀγίας Εἰρήνης Αἰόλου, τήν Δευτέρα 23.2.1987. Παραβρέθηκαν ὁ αἰδ/τος Γεν. Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος πρωτ/ρος π. Κωνσταντῖνος Ἀνδρουλάκης καί ὅλοι οἱ παν/τοι καί αἰδ/τοι Πρόεδροι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων. Μετά τήν ὁμιλία ἔγινε συζήτηση καί ὀρίσθηκε –με ὁμόφωνη ἀποδοχή ἀπό μέρος ὅλων τῶν παρισταμένων– ἐπιτροπή πού θά ἐκπροσωπεῖ τό Σῶμα σέ κάθε παρουσιαζόμενη περίσταση.

Δοξολογώντας ἐν πρώτοις τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ γι' αὐτὴν τὴν Σύναξη, σᾶς μεταφέρω τὶς ἐγκάρδιες Πατρικὲς εὐχὲς καὶ τὴν εὐαρέσκεια τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, τοῦ Πατρὸς καὶ Ποιμενάρχου μας. Καὶ αὐτὴ ἐδῶ ἡ σημερινή, ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλη ἐκκλησιαστικὴ Σύναξη πραγματοποιεῖται μὲ τὴ δική Του εὐλογία καὶ στὸ δικό Του ὄνομα. Ἔτσι παύει νὰ εἶναι μιὰ κοσμικὴ συγκέντρωση καὶ ἀφορᾷ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι μιὰ λειτουργία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος ποὺ ἀποβλέπει στὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τῶν μελῶν Του. Ἀρκεῖ ὅλοι νὰ ἔχουμε φρόνημα καὶ ἥθος Ἐκκλησιαστικὸ καὶ ὄχι ἀτομικό.

Μὲ αὐτὴν τὴν θεμελιώδη προϋπόθεση σᾶς κάλεσε σήμερα ἡ Ἐκκλησία, κι ἐσεῖς μὲ υἱικὸ ζῆλο πρόθυμα ἀνταποκριθήκατε. Αὐτὸ ἀκριβῶς τιμᾷ πρωτίστως ἐσᾶς, τιμᾷ ὅμως ἰδιαιτέρως κι ἐμένα ὡς ἐκπρόσωπο τοῦ Μακαριωτάτου, ὡς κληρικό καὶ ὡς μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Σᾶς εὐχαριστῶ λοιπὸν προκαταβολικά, σᾶς συγχαίρω καὶ σᾶς διαβεβαιώνω γιὰ τὴν ἀνυπόκριτη ἐκτίμησή μου πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως.

* * *

Ὁ λόγος τῆς Συνάξεώς μας εἶναι προφανής. Ἀπὸ φέτος καὶ γιὰ μιὰ τριετία ἀναλαμβάνετε τὸ διακόνημα τοῦ μέλους τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου. Εἶναι μιὰ τιμητικὴ, ἀλλὰ καὶ εὐθυνοφόρος θέση ποὺ ἀπαιτεῖ διάκριση, σύνεση, φόβος Θεοῦ, διάθεση προσφορᾶς, ὑπομονή, προσοχή, δηλαδὴ προσόντα ὅχι συνηθισμένα. Ἐχετε λοιπὸν κάθε δικαίωμα νὰ ἀπαιτεῖτε ἀπὸ μέρους τοῦ ἱεροῦ κλήρου νὰ σᾶς περιβάλλει μὲ ποιμαντικὸ ἐνδιαφέρον. Ὅσα ἀποθέματα ἀρετῆς καὶ ἡθους κι ἂν

διαθέτετε, χρειάζεσθε καί τήν ἠθική ὑποστήριξη καί τίς ὑπομήσεις καί τίς συμβουλές. «Ἄνῆρ ἀσυμβούλευτος, πολέμιος ἑαυτῷ», λένε οἱ Πατέρες μας.

Ὁ καθένας σας ἔχει μιὰ ὑπεύθυνη προσωπική ἄποψη γιά τόν ρόλο του ὡς Ἐπιτρόπου. Ἐπιτρέψτε μου νά συμβάλω κι ἐγὼ στήν περαιτέρω διαμόρφωση αὐτῆς τῆς ὑπεύθυνης καὶ προσωπικῆς γνώμης.

* * *

Ὁ Ἐπίτροπος ἔχει μιὰ σειρά καθορισμένων ἀπὸ νομοθετική καὶ τυπική πλευρὰ καθηκόντων. Τὰ γνωρίζετε ἀσφαλῶς ἢ μπορεῖτε κάλλιστα νά τὰ πληροφορηθῆτε· κυκλοφοροῦν σὲ αὐτοτελῆ τεύχη ἐκδόσεως τῆς Ἀποστ. Διακονίας (εἶναι ὁ 8/1979 Κανονισμός).

Σὲ γενικὲς γραμμὲς αὐτὰ τὰ καθήκοντα ἀφοροῦν τὴν λειτουργία τοῦ Ναοῦ καὶ τὴν προαγωγή τῆς ζωῆς τῆς ἐνοριακῆς κοινότητος. Αὐτὸ ὅμως τὸ πλαίσιο (Ναὸς – Ἐνορία), ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε, εἶναι κατὰ πολὺ εὐρύτερο ἀπὸ τὰ γνωστὰ τυποποιημένα καθήκοντά σας. Ἀποτελεῖτε τὸ «κλειδί» γιὰ τὴν δραστηριοποίηση τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς, γιατί μπορεῖτε μὲ τὸ ἥθος σας καὶ τὴν δράση σας νά βοηθήσετε καθοριστικὰ τοὺς Ἐφημερίους πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση. Εἶστε λαϊκοί, ἔρχεστε σὲ πιὸ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὴν νοοτροπία, τίς καθημερινὲς συναλλαγὲς καὶ τὴν ζωὴ τῶν λαϊκῶν. Μπορεῖτε, λοιπόν, ἀφ’ ἑνὸς νά μεταφέρετε στὸ ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο αὐτὴν τὴν πείρα καὶ ἀφ’ ἑτέρου νά ἐξασφαλίσετε ἀπὸ τὸν στενὸ καὶ τὸν εὐρύτερο κοινωνικὸ σας κύκλο τὴν ὑποστήριξη κάθε ἐνοριακῆς διακονίας. Δηλαδή, πέρα ἀπὸ τὴν διαχειριστικὴ καὶ τὴν νομικὴ σας

εὐθύνη, ἔχετε σὰν ἀποστολή νὰ εἴστε ζωντανὸς σύνδεσμος ἀνάμεσα στοὺς Ἐφημερίους καὶ στοὺς Ἐνορίτες.

* * *

Ὑπάρχουν κάποιοι τομεῖς τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς ποὺ σὲ πολλὲς Ἐνορίες ἔχουν ἐπαρκῆ ὀργάνωση καὶ πολὺ θετικὰ ἀποτελέσματα, ὅπως εἶναι ὁ τομέας τῆς φιλανθρωπίας, ποὺ ἀποτελεῖ παράδοση ἐκκλησιαστικὴ ἀπὸ τὰ πρωτοχριστιανικὰ ἀκόμη χρόνια. Κάποιοι ἄλλοι ὅμως τομεῖς φυτοζωοῦν, ὅπως εἶναι ὁ τομέας τῆς νεότητος. Ἡ Ἐκκλησία βρέθηκε ἀπροετοίμαστη καὶ ἄνευ προγραμματισμοῦ σ' αὐτὸν τὸν τομέα, σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς παραδοσιακὰς ἰδεολογικὰς παρατάξεις (κόμματα) καὶ κυρίως μὲ τὰ ὑποπτα νέα ἰδεολογικὰ κινήματα ποὺ – μαζὶ μὲ τὸ γενικότερο κοσμικὸ πνεῦμα – ἀπομυζοῦν ἢ, τὸ χειρότερο, διαβρώνουν τὴν νεολαία. Σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς προτρέπω νὰ βοηθήσετε, ὅσο μπορεῖτε, ὑλικά καὶ ἠθικά κάθε σωστή πρωτοβουλία στὸν τομέα ποιμαντικῆς νεότητος. Νὰ πῶ κάτι πολὺ ἀπλό, ὅπου σίγουρα μπορεῖτε νὰ συμβάλετε: ἐξασφαλίστε κάποιον καλὸ ψάλτη, γιὰ μιὰ λατρευτικὴ εὐκαιρία εἰδικὰ γιὰ νέους, προωθήσετε μὲ ἓνα συμβολικὸ βοήθημα τὴν δημιουργία χωρωδιῶν μὲ νέους καὶ παιδιὰ, μὴ διστάσετε νὰ ἐπενδύσετε χρήματα καὶ κόπους γιὰ διοργάνωση ὁμιλίας ἢ ἐκδηλώσεως ποὺ θὰ ἀφορᾷ τοὺς νέους, στὸ ὑπάρχον πνευματικὸ κέντρο τῆς Ἐνορίας ἢ κάπου ἄλλοῦ...

Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὴν ποιμαντικὴ διακονία τῆς κατηχήσεως καὶ οἰκοδομῆς τοῦ λαοῦ. Βοηθήστε τοὺς Ἐφημερίους στὴν κατηχητικὴ τους διακονία· νὰ διοργανωθοῦν ὁμιλίες, διαλέξεις, διανομὴ ἐντύπων ἐκκλησιαστικῶν κ.λ.π.

Κάτι αντίστοιχο καὶ γιὰ τὴν ἀντιαιρετικὴ ποιμαντικὴ: διατρέχουμε σοβαρὸ κίνδυνο ἀπὸ ποικίλες αἵρετικὲς καὶ παραθρησκευτικὲς προπαγάνδες. Ποιὸς θὰ διαφωτίσει τὸν ἐνορίτη, ἂν ὄχι ἡ Ἐνορία του;

Διαβλέπω ἤδη μιὰ ἔνσταση: «ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τοὺς Ἐπιτρόπους πρέπει νὰ γίνουν; Μά, δὲν φθάνει οὔτε ὁ χρόνος οὔτε ἡ ἀντοχὴ νὰ πραγματοποιήσουν 4–5 ἄνθρωποι αὐτὰ τὰ πράγματα»...

Ίσως. Ἀλλὰ καταλαβαίνετε κι ἐσεῖς ὅτι ἔχουμε χρέος ἀπέναντι στὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἐκκλησίᾳ, τῆς ὁποίας εἴμαστε παιδιά. Ἄν δὲν ἐπαρκεῖτε ἐσεῖς, τουλάχιστον μὴν φέρνετε ἐμπόδιο σὲ τέτοιες προσπάθειες· δεχθῆτε μὲ εὐμένεια νὰ βοηθήσουν ἄλλοι λαϊκοὶ σ' αὐτοὺς τοὺς τομεῖς, κι ἐσεῖς ὑποστηρίξτε τὴν προσφορά τους. Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι δὲν εἶναι ἡ Ἁγία Τράπεζα γιὰ νὰ ὑποστηρίξει τὸ παγκάρι, ἀλλὰ τὸ παγκάρι γιὰ νὰ ἐπισυντρέχει τὴν Ἁγία Τράπεζα: δηλαδή, τὸ πᾶν στὴν Ἐκκλησίᾳ δὲν εἶναι ἡ οἰκονομικὴ διαχείριση, ἀλλὰ ἡ οἰκοδομὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἴμαστε γιὰ νὰ συγκεντρώνουμε χρήματα καὶ νὰ τὰ διαχειριζόμαστε, ἀλλὰ γιὰ νὰ προωθοῦμε τὸ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν. Οὔτε θὰ πρέπει ὁ ἐξωραϊσμὸς τοῦ Ναοῦ νὰ παραγκωνίζει τὸν ἐξωραϊσμὸ τῶν ἐμψύχων ναῶν.

Δυστυχῶς σ' αὐτὸ τὸ τόσο σημαντικὸ ζήτημα δὲν δίνουμε καὶ πολλὴ προσοχή, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί. Ἔχουμε μεγαλοπρεπεῖς Ναοὺς, ποὺ γεμίζουν συνήθως ἀλλὰ παραθεωροῦμε τὸ γεγονὸς ὅτι ἀσυγκρίτως περισσότεροι τυπικὰ ἐνορίτες δὲν ἐκκλησιάζονται καὶ ἐπίσης ὅτι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι –δίχως τὴν σωστὴ πνευματικὴ οἰκοδομὴ– μένουν σὲ μιὰ αὐθόρμητη ἀτομικὴ θρησκευτικότητα. Αὐτὸς ὅμως εἶναι ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλη-

σίας; Καὶ μπορούμε νὰ ἐπαναπαυόμαστε, ἐπειδὴ ἴσως ὁ Ναός μας ἔχει κάποια οἰκονομικὴ ἐπάρκεια;

Ἀσφαλῶς ὄχι. Γι' αὐτὸ καὶ σᾶς ἐξέθεσα τὴν προοπτικὴ μιᾶς σωστῆς ἐνοριακῆς ποιμαντικῆς δράσεως, στὴν ὁποία σᾶς παρακαλῶ καὶ σᾶς καλῶ νὰ συμβάλετε.

Ἄς ἔλθουμε ὅμως τώρα καὶ στὰ «ἐντὸς» τοῦ Ναοῦ.

Ὁ ρόλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐπιτρόπου (ὅπως καὶ κάθε ἄλλος ρόλος κληρικοῦ ἢ λαϊκοῦ) δὲν εἶναι ἀξίωμα, ἀλλὰ διακονημα. Ἀκόμη κι ἂν ἔχετε προσφέρει τὴν ζωὴ σας γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ ἐνοριακοῦ σας Ναοῦ, ποτὲ, μὰ ποτὲ δὲν ἀποτελεῖ ἰδιοκτησία σας. Πόσο μᾶλλον, ὅταν εἴσαστε τιμητικὰ ἐπιλεγμένοι γιὰ νὰ ἐξυπηρετεῖτε τὸν Ναὸ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἐκκλησιάσματος, τῆς Ἐκκλησίας. Ἀρκεῖ αὐτὴ ἡ τιμὴ. Ἀνταποκριθῆτε μὲ μετριοφροσύνη, μὲ ταπεινοφροσύνη, μὲ σωφροσύνη. Ἡ σχέση τοῦ καθενὸς μας μὲ τὸν Χριστὸ περνάει μέσα ἀπὸ τὶς σχέσεις μας μὲ τὸν Χριστό. Περνάει μέσα ἀπὸ τὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς ἄλλους (τὸ ἀκούσαμε στὸ χθεσινὸ Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα τῆς Κρίσεως). «Ὅποιος θέλει νὰ εἶναι πρῶτος, ἅς βάζει τὸν ἑαυτὸ του τελευταῖο ἀπὸ ὅλους» μᾶς λέει ὁ Κύριος. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ αἰσθανόσαστε ὡς ἀφεντικά, ἀλλὰ ὡς διάκονοι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Νὰ σεβόσαστε καὶ τὸν πιὸ ἀσήμαντο φαινομενικὰ (γιατὶ οὐσιαστικὰ κανένας δὲν εἶναι ἀσήμαντος). Νὰ μὴ φωνάζετε, νὰ μὴν ἐπιτιμᾶτε, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ οἰκοδομεῖτε τοὺς ἄλλους, γιατί εἶναι ἀδελφία σας. Κατὰ Θεὸν δὲν ἔχετε ὡς Ἐπιτροποὶ περισσότερα δικαιώματα, ἀλλὰ περισσότερες ὑποχρεώσεις. Γι' αὐτὸ καὶ σᾶς συγχαίρω, γιατί ἀναλαμβάνετε νὰ ὑποβάλετε σὲ θυσίες τὸν ἑαυτὸ σας, χωρὶς νὰ ζητᾶτε κανένα ἀντάλλαγμα.

Ἀπέναντι στοὺς ἱεροψάλτες καὶ τοὺς νεωκόρους νὰ μὴν τηρεῖτε στάση ἑνὸς ἐργοδότη. Δὲν εἶναι κατώτεροι ὑπάλληλοι, ἀλλὰ συνεργοὶ στὴ λατρεία. Γιὰ τὸν κοινὸ λοιπὸν σκοπὸ χρειάζεται νὰ ἔχετε καὶ νὰ δείχνετε πρὸς αὐτοὺς πνεῦμα ἀγάπης καὶ συνεργασίας.

Στὸ θέμα τῆς εὐταξίας κατὰ τὴ Θ. Λειτουργία καὶ ιδίως κατὰ τὴν προσέλευση στὴ Θεία Κοινωνία ὅπωςδὴποτε νὰ βοηθᾶτε τοὺς λειτουργούς. Τὴν ὥρα ποὺ βαστᾷ τὸ Ἅγιο Ποτήριο δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσει ὁ ἱερεὺς, γιὰ νὰ ἐπιβάλει τὴν τάξη. Καλὸ εἶναι νὰ προνοεῖτε γι' αὐτὸ.

Ἡ περιφορὰ τοῦ δίσκου νὰ μὴν δημιουργεῖ ἀναταραχὴ καὶ ἀκαταστασία στὸ ἐκκλησίασμα. Νὰ πραγματοποιεῖται μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἀγίας Ἀναφορᾶς (μετὰ τὸ «Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν»). Κι ἂν δὲν ἐπαρκεῖ ὁ χρόνος, καὶ συνεχίζεται ἡ περιφορὰ μέχρι καὶ τὸ Κοινωνικόν, ὅπωςδὴποτε πρέπει νὰ διακόπτεται ἀπὸ τὴν ἀπαγγελίᾳ τῆς Κυριακῆς Προσευχῆς («Πάτερ ἡμῶν») μέχρι τὸ «Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός».

Τὰ χρήματα νὰ μὴν καταμετροῦνται κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ τῶν ἄλλων Ἀκολουθιῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ τὸ ὑλικὸ νὰ γίνεται ἀφορμὴ σκανδάλου καὶ ἐμπόδιο γιὰ τὸ πνευματικόν, δηλαδὴ γιὰ τὴν προαγωγὴ τῶν ἐκκλησιαζομένων στὸ πνεῦμα τῆς Θ. Λατρείας. Αὐτὸς εἶναι ἄλλος ἓνας λόγος ποὺ πρέπει ἅπαξ διὰ παντὸς νὰ λείψουν οἱ φωνασκίες κατὰ τὴν ὥρα τῆς Θ. Λατρείας.

Ὅλοι σας εἶστε πρόσωπα ἐμπιστοσύνης, ἀξιόπιστα. Νὰ γίνετε ὅμως καὶ πρόσωπα πίστεως, ἀξιόθεα. Συνεπεῖς στὶς Ἀκολουθίες, μὲ πνευματικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ, ἔτσι ὥστε ἡ

«ὕλική» σας διακονία νὰ ἐπιστρέφεται ἀπὸ τὸ λατρευτικὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ γίνεται ὄντως πρὸς δόξαν Θεοῦ. Γιατὶ κάποιος ποὺ δὲν λατρεύει ἀληθινὰ τὸν Θεὸ καὶ δὲν Τὸν ἀγαπᾷ, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιζητεῖ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ἀκόμη κι ἂν ἐξωτερικὰ εἶναι ἄψογος στὶς τυπικὲς τοῦ ὑποχρεώσεις;

Στὶς σχέσεις σας μὲ τοὺς Ἐφημερίους, εἶναι πρὸς τὸ πνευματικὸ σας συμφέρον νὰ ἔχετε τὴν ἀπαιτούμενη διάκριση. Νὰ εἴσθε τόσο κοντὰ τους ὥστε νὰ ὠφελεῖσθε ἀπὸ τὶς ἀρετές τους, ἀλλὰ καὶ τόσο μακριὰ τους ὥστε νὰ μὴν βλάπτεσθε ἀπὸ πιθανὰ σφάλματά τους. Βοηθῆστε, ὅσο σᾶς ἐπιτρέπεται, σὲ ἐνδεχόμενες διχογνωμίες μεταξὺ τῶν Ἐφημερίων, χωρὶς κομπασμοὺς καὶ ἱεροκατηγορίες.

Μὲ τέτοιο φρόνημα θὰ μπορέσετε νὰ κρατήσετε τὸν ἐαυτὸ σας σὲ μιὰ σωστὴ θέση ἔναντι τῶν Κληρικῶν. Ἡ ἱερωσύνη καὶ ἡ πνευματικὴ πατρότητα τῶν κληρικῶν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι πάνω ἀπὸ ὁποιαδήποτε δική σας ἀτομικὴ ἀρετὴ. Ἐπειδὴ ἡ ἱερωσύνη εἶναι λειτουργία ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Χριστοῦ. Ποτὲ μὴν τὴν ὑποβιβάσετε στὴ συνείδησή σας. Δὲν τίθεται κἂν θέμα συγκρίσεως μεταξὺ αὐτοῦ τοῦ χαρίσματος καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἠθικότητας. Δίχως τὴν ἱερωσύνη τῶν κληρικῶν, ἡ ἠθικότητα τῶν λαϊκῶν εἶναι μετέωρη καὶ ξένη πρὸς τὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ νὰ σᾶς διακρίνει πάντοτε βαθὺς καὶ ἀπροσωπόληπτος σεβασμὸς πρὸς τὴν ἱερωσύνη. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συμβουλεύει: «Ἄν σᾶς ποιμαίνουν σωστά, νὰ τὸ θεωρεῖται ἀρκετό. Μὴν ξεπερνᾶτε τὰ ὅριά σας καὶ μὴ θέλετε νὰ διατάζετε τοὺς ποιμένες, ἐνῶ εἴστε ποιμαινόμενοι».

Ὡς πρὸς τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ Ναοῦ καὶ τὰ ἀντικείμενα ἢ τὰ ἱερὰ σκεύη νὰ πρυτανεύει πάντοτε ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ λεπτό-

τητα που τώρα πιά τὴν συναντοῦμε συνήθως μόνο στὰ βυζαντινὰ μουσεῖα. Δεῖτε μιὰ παραδοσιακὴ βυζαντινὴ τοιχογραφία καὶ θὰ καταλάβετε τί ἐννοῶ: συνδυάζει τὸν πιὸ λιτὸ καὶ ἀπεριττο τρόπο τεχνικῆς μὲ τὸ πιὸ ἐκφραστικὸ καὶ κομψὸ ἀποτέλεσμα. Ἐνῷ ἐμεῖς ἐπιλέγουμε τὸ ἐξεζητημένο, τὸ ἐπιδεικτικὸ, τὸ ὀγκῶδες, τὸν πρόχειρο ἐντυπωσιασμό... Ἀφοῦ ὅμως ὑποβαλλόμαστε σὲ κόπους καὶ φροντίδες, τουλάχιστον νὰ ἀφήνουμε ἓνα σωστὸ καὶ ὁμορφὸ ἀποτέλεσμα.

Γιὰ τὰ ἱερὰ σκεύη ἰδιαίτερως, νὰ φροντίσετε ὥστε νὰ εἶναι ἀπὸ ἀσήμι, ἀπλὰ ἢ ἐπίχρυσα, κι ὄχι ἀπὸ τὰ συνηθισμένα μὲ εὐτελὲς μέταλλο καὶ μὲ τὸν πρόχειρο στολισμὸ τοῦ σμάλτου.

Ἔρχομαι στὸ θέμα τῆς διαχειρίσεως τῶν χρημάτων. Οἱ εὐθύνες καὶ οἱ ὑποχρεώσεις σας εἶναι αὐτονόητες καὶ δεδομένες. Εἶναι ἱερὸ χρῆμα, κανεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸ σφετερίζεται. Σᾶς τὸ ἐμπιστεύεται ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ τὸ διαχειρίζεσθε καὶ νὰ τὸ ἀξιοποιεῖτε πρὸς ὄφελος τῆς Ἑνορίας καὶ κανενὸς ἄλλου.

Γιὰ τὸ παγκάρι νὰ ἔχετε πέντε κλειδιά γιὰ νὰ ἐξασφαλίζεται τὸ ἀδιάβλητο.

Τὸ προϊόν τῶν ἐράνων καὶ τῶν δίσκων πρέπει νὰ φθάνει ἀκέραιο στὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο διενεργεῖται.

Στὶς προμήθειες νὰ γίνεται ἐπιλογὴ σὲ προσφορές, ὄχι ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ἓναν. Στὶς ἀγορές νὰ συνεισφέρετε τὴν προσωπικὴ σας γνώμη, γιὰ νὰ ἀγοράζεται τὸ καλύτερο.

Γιὰ τὰ διοικητικῆς φύσεως θέματα νὰ ἔχετε πάντοτε μιὰ ἀξιοπρεπῆ προσωπικὴ στάση, μὲ γνώμονα τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ

καὶ τὸ ὄφελος τῆς Ἐκκλησίας. Προσέξτε μόνο, μήπως πίσω ἀπὸ μιὰ φαινομενικὰ σωστή ἄποψη βρίσκεται ὠχυρωμένος ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη. Γι' αὐτὸ πάντοτε νὰ πρυτανεύει ἡ διάκριση, ἡ εὐθύτητα, ἡ ἀπλή καρδιά...

Σᾶς εἶπα τόσα πολλά! Εὐχομαι νὰ πραγματοποιήσετε πολὺ περισσότερα στὸ διάστημα τῆς τριετοῦς θητείας σας. Θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημάνω κι ἓνα τελευταῖο σημεῖο, πολὺ λεπτό. Ποτὲ μὴν πείσετε τὸν ἑαυτὸ σας, ὅτι μὲ τὴν ιδιότητα τοῦ Ἐπιτρόπου ἀπαλλάσεσθε ἀπὸ τὶς προσωπικὲς πνευματικὲς εὐθύνες. Ὅσο ἄψογη κι ἂν εἶναι ἡ διακονία σας, δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσει πνευματικά, ἂν δὲν φροντίσετε ὁ καθένας προσωπικὰ νὰ συνάψει ζωντανὲς σχέσεις μὲ τὸν Χριστὸ διὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιδιώκοντας αὐτὲς ἀκριβῶς τὶς σχέσεις, ὅ,τι κι ἂν προσφέρετε σὰν Ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι, νὰ τὸ προσφέρετε –ἐπαναλαμβάνω– γιὰ τὴ δόξα τοῦ Χριστοῦ καὶ μόνον· ποτὲ γιὰ τὴ δική σας δόξα. Κι εὐχομαι ὁλόψυχα νὰ δεχθῇ ὁ Θεὸς τὴν προσφορὰ καὶ νὰ σᾶς ἀνταμείψει κυρίως μὲ οὐράνια δῶρα, ἀλλὰ καὶ μὲ κάθε προσωπικὴ καὶ οἰκογενειακὴ πρόοδο. Αὐτὸς νὰ σᾶς σκεπάζει, νὰ ἐπαυξάνει τὸν ζῆλο σας, νὰ σᾶς χαρίζει ὑγεία, δύναμη καὶ σύνεση γιὰ τὸ ἔργο σας.